

Malmö högskola
Lärarutbildningen
KS103F
Tredimensionellt hantverk/slöjd
Fehmi Duraku

SKRIVUPPGIFT

Titel: Själv eller tillsammans?

Författare: Fehmi Duraku

Nyckelord: studieplaner, eget arbete, grupparbete, barnperspektiv, pedagogperspektiv.

Förord

Eftersom jag snart nått mitt mål med att slutföra kursen i tredimensionellt hantverk/slöjd på lärarhögskolan i Malmö började mina tankar att utvärdera utbildningen, de trevliga minnena under hela utbildningen och funderingar kring samarbetet mellan lärare och studenter.

Denna samverkan fungerade utmärkt och både lärare och studenter var samarbetsvilliga och villiga att lösa komplicerade problem tillsammans. En enda missräkning var att jag inte hade möjlighet att opponera med den studenten eftersom han inte var kontaktbar.

Den svenska grundskolan är sedan 1994 målstyrd. Det betyder att det ligger i varje slöjdlärares uppdrag att tolka de nationella styrdokument(läroplan, kursplan)¹ och enligt skolverket bestämma metoder och undervisningsinnehåll så att de nationella direktiven följs och målen uppnås(Skolverket 2000a)² Eftersom slöjdverksamheten är tänkt på det viset, kommer undervisningen att se olika ut på olika skolor.

Det betyder att så långt är olikheter i undervisningen i olika skolor ingen garanti för att målstyrningen fungerar dvs. att slöjdlärarna arbetar olika med den verksamhet de leder och ansvarar för.

¹ Peter Hasselskog(2006) Slöjda för livet, ”Sådan lärare sådant lärande ”Slöjdlärares intentioner och kursplanen”.

² En fördjupad studie om värdegrunden. Rapporten handlar om möten, relationer och samtal som förutsättningar för arbetet med de grundläggande värdena.

Syfte

Syftet med denna skrivuppgift är att resonera om för och nackdelar av hur individuella arbeten såsom grupparbeten upplevs som undervisningsform i slöjdprocessen.

För att få en djupare förståelse för hur individuella arbeten och grupparbeten går till, och hur det påverkar elever och slöjdlärare i deras lärande, valde jag att använda mig av följande moment.

- Att arbeta i en lugn grupp (intervju med min kollega) .
- Hur arbetar jag med ett projekt
- Våra gemensamma mål
- Utvärdering
- Portofolio
- Databasen @tt slöjda
- Mina erfarenheter om det individualiserade arbetet i slöjd
- Mina kommentarer och resonemang om för och nackdelar med individuellt arbete och grupparbeten.
- Barnperspektiv och pedagogperspektiv om individuellt/grupparbete i slöjd.

Att arbeta i en lugn grupp (ur intervju med min kollega)

Gruppen fungerar bra och många arbetar självständigt.

Eleverna arbetar med fördjupningar vilket betyder att de har själva planerat och bestämt vad de ska göra och hur de ska använda de möjligheter som finns. Några i gruppen arbetar efter instruktioner och beskrivningar. Läraren försöker följa dem steg för steg och förstå hur man för över det till det egna arbetet.

Några i gruppen arbetar efter egna modeller och då läraren diskuterar med dem om skiss och lösningar för att det ska bli som dem vill och att de ska få några utmaningar samt utveckla mer. Det betyder att elevernas inflytande är viktigt för läraren.

Hur arbetar jag med ett projekt

Projektgruppen har lite svårare att komma igång och behöver mer hjälp, dessutom är de inte lika samarbetsvilliga vid ett eventuellt grupparbete.

Elever arbetar med sina delar av projektet, och jag går runt och följer upp deras arbete samt diskuterar lösningar. Jag använder handledning och lite frågor och eleverna skriver dagboksanteckningar. Jag pratar om betyg och betygskriterier.

Elever får själva utvärdera sina insatser i slutet av projektet. Dagboksanteckningar ger en uppfattning om vad de gör under lektionerna.

Jag tycker att man bör skriva dagboksanteckningar efter varje lektion eftersom det är ett viktigt moment i slöjdundervisningen.

Man skriver om;

- Vad man gör,
- Vad man upplever under arbetsgången
- Har material med sig,
- Vem har gjort vad?
- Hur har arbetet fungerat?
- Vad ska man göra innan nästa träff?
- Vad behövs för material?

Våra gemensamma mål

Lärarens ansvar är att tolka, planera och genomföra verksamheten.³

Enligt kursplanen i Sverige och läroplansgrunderna i Finland ska bedömningen i slöjd ta hänsyn till elevens förmåga att utveckla, skapa och genomföra sina egna idéer från alla delar av slöjdprocessen, från idé till färdiga produkter.

Elever med olika förutsättningar och olika behov har olika möjligheter att nå målen.

Varje lärare bör därför formulera och åskadliggöra mål och kriterier på så sätt som passar dessa elever vilket innebär att lärarens sätt att organisera och genomföra undervisningen varierar.

Ett viktigt moment är att få eleverna att följa beskrivningar, hur de diskuterar olika lösningar och möjligheter och tänka på de elever som önskar hjälp som förväntas agera söka upp läraren som går från en elev till elev, skriva upp sig på hjälplistan.

Utvärdering

Utvärderingen visar att slöjdlärare ofta planerar sin undervisning ensamma och deras tid inte räcker till när eleverna undrar över något.

³ Informationsteknik- Ett redskap i slöjden av boken Slöjda för livet om pedagogisk slöjd ,Kajsa Borg &Lars Lindström

Man får en idé och utvärderar sitt arbete. Utvärdering poängteras vilket man kan säga att slöjdarbetet inte är avslutat förrän eleverna har redovisat en egen utvärdering och reflektion över slöjdprodukten och processen. Kursplanen i Sverige samt Finland poängteras i värdering som är en viktig del av slöjdprocessen (se s.117 i boken Slöjda för livet).

Enligt författarna redovisar eleverna hur inspiration, idéer, formgivning, och olika ställningstaganden påverkade slutresultatet, och på så sätt utvecklas elevernas förmåga att bedöma, värdera och dra slutsatser av de egna arbetsinsatserna.

Det betyder att eleverna tar ett stort ansvar för och bestämmer över det egna lärandet och dokumentationen av det.

Portofolio

Portofoliometoden är ett viktigt moment i slöjd. Elever behöver dokumentera och värdera både slöjdprocesser och produkter.

Att använda foto med text är ett enkelt sätt att dokumentera och redovisa om hur elevernas slöjdarbete har vuxit från idé till färdig produkt.

Det är lätt för både läraren och eleverna att följa utveckling i slöjd under den tiden som eleverna arbetar med sina produkter.

Enligt Pollari⁴ 1994 anses vara en av portofoliometodens fördelar.

Databasen @tt slöjda

På databasen @tt slöjda, blir man inspirerad när man letar efter andra alster och portofolio, instruktionsfilmer, information till elever, föräldrar och lärare .

Databasen @tt slöjda har blivit en inspirationskälla för alla slöjdintresserade och synlig för många människor, så som föräldrar, politiker, vänner och allmänhet.

På @tt slöjda är det eleverna själv som tar ansvar för och bygger sin egen portfolio direkt på Internet . Bilder, kommentarer, alster sparas i databasen som underlag för framtida utvärdering och utvecklingssamtal. Elever bygger själv upp ett betygsunderlag i sin portfolio. Slöjdprocessen avslutas med en värdering och en reflektion.

Läraren och föräldrarna är delaktiga och följer elevens utveckling under en längre tidsperiod dvs. förälder och lärare har tillgång till allt vad eleven gjort, redovisat och vad denne har fått för betyg. Med hjälp av @tt slöjda avlastas läraren när man skriver betyg och omdöme.

⁴ Pollari, Pirjo(1963),(författare),”This is my portfolio ” Portofolio koulussa(1994)

Mina erfarenheter om det individualiserade arbetet i slöjd

Jag tycker att det är bra med individanpassade uppgifter.

Eleverna sporras och leder till att de utvecklar sin förmåga att tänka kreativt. Jag låter dock inte eleverna välja helt fritt utan styr upp deras uppgifter så att de har möjligheter att nå upp till målen i läroplanen. Detta görs genom att arbeta med uppgifter som nivåanpassas.

Eleverna utgår från en basuppgift som kan vidareutvecklas utifrån eget tycke och vilja.

Det är alltså elever som i samarbete med mig väljer hur mycket arbete som skall läggas på uppgifter utöver baskriterierna.

Mina kommentarer och resonemang om för och nackdelar med individuellt arbete och grupparbeten.

Min erfarenhet av individuellt arbete är positivt i den bemärkelsen att varje elev kan styra sina val av arbetsuppgifter och uppgifternas kvalitet och utformning. Däremot hamnar de elever som har svårare för att uttrycka sig och visa upp sina kunskaper i en situation där de kan känna sig utanför. Dessa elever får man styra upp lite mer på bekostnad av det fria valet.

Grupparbete kan fungera väldigt bra om man för med hela gruppen i processen, dock kan det skapa konflikter när vissa elever väljer att stå utanför gruppen och inte medverkar på samma villkor.

Somliga elever har också på grund av dominans lätt att känna sig utanför när ingen i gruppen lyssnar på dem.

Barnperspektiv och pedagogperspektiv om individuellt/grupparbete i slöjd

Utifrån elevernas perspektiv så tror jag att flesta väljer en individuell uppgift före ett grupparbete. Dagens samhälle präglas allt mer av synen på individen som bästa alternativ och detta återspeglas i barnens/elevernas vardag i takt med individualiseringens utbredning. Därför skapar vi också ett klimat där var och en står sig själva närmast.

Sedan är det oftast lättare att bedöma varje enskild elevs prestation än vad det är i ett grupparbete.

Jag tycker att samarbete bidrar till att utveckla idéer. Planeringsfasen och genomförandefasen i en slöjdprocess utvecklas i olika steg av den diskussion och dialog som uppstår i ett samarbete som bidrar till att skapa en bättre lärande miljö och förändra både slöjdprocessen

och färdiga produkten, t.ex. när varje individ ser sin delaktighet och man får igång en process där de ser nyttan av att samarbeta.

Utifrån det som jag har nämnt tidigare med de elever som står utanför gruppen, kan det ofta leda till konflikter och andra negativa följder. Utanförskap är en sida som ofta infinner sig vid grupparbete. Betygssättningen blir också mer komplicerad när gruppen inte fungerar som tänkt.

Sammanfattning

Syftet med denna skrivuppgift var ju att resonera om för och nackdelar av hur individuella arbeten såsom grupparbeten upplevs som undervisningsform i slöjdprocessen. Därför jämförde jag bl.a. detta i en lugn grupp och en grupp som arbetar med projekt.

Den lugna gruppen fungerade bra och de flesta arbetade självständigt och det var främst individuellt arbete, där också flera fördjupade sig. Däremot hade projektgruppen svårare att komma i gång och behövde mer hjälp vid både individuellt- och grupparbete.

I slutet fick eleverna från projektgruppen utvärdera sitt arbete genom att skriva dagboksanteckningar. Portofolio som bör innehålla allt man har gjort inklusive dagboksanteckningar som sedan ska betygsättas, detta underlättar sedan för läraren att sätta betyg.

Elevens utvärdering framhävs som en viktig del av slöjdprocessen av kursplanen i både Sverige och Finland. Databasen @tt slöjda har blivit en inspirationskälla för alla slöjdintresserade och underlättar arbetet med portofolio där man kan göra sin egen på nätet och samtidigt få inspiration från andra människors arbeten.

Lärarens ansvar gentemot eleven är att i bedömningen ta hänsyn till dennes förmåga att utveckla, skapa och genomföra sina idéer från alla delar i slöjdprocessen.

Genom mina erfarenheter har jag kunnat resonera om för- och nackdelar med individuellt/grupp arbete ur ett barnperspektiv såväl som ur ett pedagogperspektiv och dessa olika aspekter hjälper läraren att undervisa i slöjd.

Källförteckning.

Boken: Slöjda för livet om pedagogisk slöjd av Kajsa Borg & Lars Lindström

<http://www.slojd.nu/slojda/>

<http://www.skolverket.se/sb/d/203>